

Stockholms universitet
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 785 I,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Jana Hejzlar
08-563 088 19
Jana.Hejzlar@hsv.se
BESLUT

2011-06-14
Reg.nr 641-1314-11

Beslut om tillstånd att utfärda grundläraresexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6

Högskoleverket beslutar att ge Stockholms universitet tillstånd att utfärda grundläraresexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6.

Ansökan och ärendets hantering

Stockholms universitet har ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda grundläraresexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6. För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande bedömare: Docent Mari-Ann Berg, Högskolan i Jönköping (ordförande); docent Göran Bostedt, Mittuniversitetet (ordförande); universitetsadjunkt Ingrid Bardon, Högskolan i Jönköping; universitetslektor Pia Bohlin, Konstfack; universitetslektor Annette Ewald, Högskolan Kristianstad; professor Sven-Erik Hansén, Åbo Akademi; universitetslektor Maud Ihrskog, Högskolan i Borås; professor Geir Johansen, Musikhögskolan i Norge; docent Marléne Johansson, Åbo Akademi; docent Pernilla Nilsson, Högskolan i Halmstad; professor Sigmund Ongstad, Högskolan i Oslo samt universitetslektor Eva Riesbeck, Malmö högskola.

Underlag för bedömningen har varit högskolans ansökan. Lärosätet prövades för grundläraresexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6 hösten 2010 och ansökan avslogs den 17 december 2010 (se beslut reg.nr 641-933-10). Inför den förnyade prövningen uppmanades lärosätet att i ansökan presentera ett nytt bedömningsunderlag avseende de aspekter som tidigare bedömdes vara otillfredsställande. Bedömargruppens yttrande bifogas, se bilaga 1.

Bedömning

Bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprövningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen.

Bedömagruppens yttrande innehåller dels en sammanfattande bedömning per aspekt dels en samlad bedömning. På grund av den korta tid som har förflutit sedan den tidigare prövningen har det i den förnyade prövningen inte funnits anledning att ändra bedömningarna av tidigare godkända aspekter. Den samlade bedömningen bygger således på både tidigare bedömningar av redan godkända aspekter och nya bedömningar avseende tidigare underkända aspekter, för vilka lärosätet har presenterat ett nytt bedömningsunderlag i den förnyade ansökan.

Ledamöter i bedömagruppen har inte medverkat i bedömningar där jäv föreligger.

Bedömagruppens samlade bedömning är att Stockholms universitet har förutsättningar att ge grundläraresexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6 med tillfredsställande kvalitet. Högskoleverket instämmer i denna bedömning och konstaterar att universitetet har vidtagit relevanta åtgärder för att komma tillrätta med de brister som förelåg enligt tidigare beslut.

Beslut

Högskoleverket beslutar att ge Stockholms universitet tillstånd att utfärda grundläraresexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Jana Hejzlar i närvaro av stabschefen Lennart Ståhle och avdelningschefen Magnus Hjort.

I ärendets beredning har även utredarna Cecilia Nordqvist och Joakim Palestro deltagit.

Lars Haikola

Jana Hejzlar

Kopia till:
Utbildningsdepartementet
Ledamöterna i bedömagruppen

Bedömargruppens yttrande 2011-06-14, Bilaga I

Stockholms universitet – grundläraresexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4–6

Lärosätet prövades för grundläraresexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 4-6 hösten 2010 och ansökan avslogs den 17 december 2010 (se beslut reg.nr 641-933-10). Det yttrande som utgjorde underlag för ovanstående beslut utmynnade i en negativ samlad bedömning, men det fanns likväl enskilda aspekter som bedömdes vara tillfredsställande. På grund av den korta tid som har förflutit sedan den tidigare prövningen har det i den förnyade prövningen våren 2011 inte funnits anledning att ändra bedömningarna av dessa tidigare godkända aspekter. Den samlade bedömningen bygger således på både tidigare bedömningar av redan godkända aspekter och nya bedömningar avseende tidigare underkända aspekter, för vilka lärosätet har presenterat ett nytt bedömningsunderlag i den förnyade ansökan.

Utbildningens förutsättningar

Lärarresurs (denna aspekt har prövats tidigare och konstaterats tillfredsställande)

Med det bristande underlag vi fått finner vi det svårt att kunna göra en samlad bedömning av lärarresursen. Det kan inte bedömas hur kontinuitet och sammanhållning av utbildningen ska kunna skapas i praktiken med tanke på den omfattande lärarkåren. Vi konstaterar även att lärare med en stor andel av sin tjänstgöring inom lärarutbildningen är odisputerade. Dock bedömer vi att utbildningen uppnår kravet på vetenskapligt meriterade lärare som även besitter en professionserfarenhet. Avseende den ämnesdidaktiska kompetensen inom matematik och naturvetenskap så bedöms den som tillfredsställande. Matematik och matematikdidaktik anses befinna sig i ett uppbyggnadsläge, och det innebär att det i nuläget är svårt att bedöma om resurserna kommer att räcka och om utvecklingen kan garantera god utbildning av lärare. Inom humaniora och samhällsvetenskap finns dock mer fokus på ämnet än dess didaktik. Det finns en uttalad ambition att satsa på ämnesdidaktik, men vi kan inte bedöma om satsningen kommer att lyckas. Vi får ett blandat intryck av lärarsammansättningen. I det stora hela finns det en stark ämneskompetens, men intrycket blir mer fragmenterat beträffande den ämnesdidaktiska kompetensen. Vi bedömer att kompetens finns för att erbjuda den utbildningsvetenskapliga kärnan. Dock är

det oklart vad som ingår i detta moment och vad som ingår i ämneskurserna, samt hur man ska integrera ämne och ämne-teori med den utbildningsvetenskapliga kärnan. Vi bedömer att lärarna har möjligheter till kompetensutveckling.

Trots bristande underlag bedömer vi sammanfattningsvis att aspekten lärarressurs är tillfredsställande.

Utbildningsmiljö

Samordningsinstitution för inriktningen är institutionen för matematikämnes- och naturvetenskapsämnenas didaktik (MND) som samverkar med de institutioner och ämnesdidaktiska centra som medverkar i undervisningen för inriktningen.

Vid universitetet bedrivs omfattande forskning av relevans för hela grundskollärautbildningen. I samtliga ämnen som ingår i utbildningen finns vetenskapligt kompetenta lärare som bedriver forskning i ämnet. Exempelvis bedöms den ämne-teoretiska forskningsbasen för väsentliga delar av utbildningsämnet svenska som god. Sådan forskning bedrivs vid institutionerna för nordiska språk, litteraturvetenskap och idéhistoria, lingvistik, psykologi samt vid specialpedagogiska institutionen. Också vid institutionen för språkdidaktik bedrivs forskning med nära koppling till lärarutbildningens svenskämne. Ämnesdidaktisk forskning när det gäller det samlade svenskämnet med särskilt fokus på mellanåren bedöms dock vara begränsad. Undervisningen i engelska ges av institutionen för språkdidaktik i samarbete med engelska institutionen. Vid båda institutionerna bedrivs forskning inom ett antal områden av vikt för inriktningen. I underlaget anges att utbildningsmiljön för de samhällsorienterande ämnena är under uppbyggnad. Den ämnesdidaktiska kompetensen för samhällsorienterande kurser hämtas företrädesvis från centrumbildningarna Cehum och Cesam. Utbildningsmiljön för de samhällsorienterande ämnena framstår dock som svag i jämförelse med matematikämnet och de naturvetenskapliga ämnenas didaktik.

Forskning med inriktning mot idrott och hälsa bedrivs med Gymnastik- och idrottshögskolan som bas. Inom området estetiska läroprocesser sker utbildnings- och forskningssamverkan med de konstnärliga högskolorna i Stockholm.

Bedömaregruppen konstaterar att lärosätet kommer att ställas inför stora utmaningar när det gäller att skapa helhet och sammanhang på lärosätet. Vi bedömer ändå att samordningen för utbildningsmiljön kommer att fungera på ett tillfredsställande sätt och att miljön kommer att ge studenterna förutsättningar att utveckla ett kritiskt, kreativt och reflekterande förhållningssätt.

Det finns ett etablerat samarbete kring den verksamhetsförlagda utbildningen i hela Stockholmsregionen. Vid universitetet finns en samordningsgrupp och ett särskilt utskott med ansvar för samverkan med skolverksamheterna.

Förutom det ovan nämnda regionala samarbetet bedrivs även ett omfattande forskningssamarbete nationellt- och internationellt. Möjligheter finns för både lärar- och studentutbyten.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

Utbildningsplanen i den förnyade ansökan anger en tydlig struktur och innehåll i enlighet med inriktningen, enligt de krav som högskoleförordningen ställer.

Även kursplanerna är nu generellt sett bättre bearbetade, jämfört med föregående ansökan, avseende mål och övrig information om kursernas innehåll och genomförande. Profileringen av inriktningen är tillfredsställande. De självständiga arbetenas ämnesplacering hade dock kunnat preciseras.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten styrdokument är tillfredsställande.

Undervisning, kurslitteratur och examination

Undervisnings- och examinationsformerna samt betygskriterierna är nu tydligt angivna i alla kursplaner. Forskningsanknytning och konstnärlig utveckling säkras. En del av kurslitteraturen är inriktningsspecifik och profileringen mot inriktningen är tillräckligt tydlig. Kursplanerna innehåller dock förhållandevis lite utländsk litteratur.

Underlaget ger tydlig information om progressionen i den verksamhetsförlagda utbildningen, den utbildningsvetenskapliga kärnan samt för utbildningen som helhet. Examinationen av den verksamhetsförlagda utbildningen i form av trepartssamtal och dokumentation i en digital portfölj är genomtänkt.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination är tillfredsställande.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

Kraven, som är fastställda i kursplanerna, ger tillräcklig information till studenterna.

Även om det inte helt tydligt framgår i ansökan hur lärosätet avser att operativt garantera att samtliga examensmål uppfylls, beskriver underlaget ändå tillräckligt ingående de system som finns för kvalitetssäkring. Den nya organisationen med en samordningsinstitution och system för fakultetsövergripande samverkan torde säkra utbildningens kvalitet.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten säkring av examensmålen är tillfredsställande.

Samlad bedömning

Vår samlade bedömning är att Stockholms universitet har förutsättningar att ge grundlärarexamen med inriktning mot arbete i årskurs 4-6 med tillfredsställande kvalitet. Vi rekommenderar därför Högskoleverket att tillstyrka ansökan.

Bedömagruppen består av följande ledamöter:

Docent Mari-Ann Berg, Högskolan i Jönköping (ordförande),

Docent Göran Bostedt, Mittuniversitetet (ordförande),

Universitetsadjunkt Ingrid Bardon, Högskolan i Jönköping,

Universitetslektor Pia Bohlin, Konstfack,

Universitetslektor Annette Ewald, Högskolan Kristianstad,

Professor Sven-Erik Hansén, Åbo Akademi,

Universitetslektor Maud Ihrskog, Högskolan i Borås,

Professor Geir Johansen, Musikhögskolan i Norge,

Docent Marlène Johansson, Åbo Akademi,

Docent Pernilla Nilsson, Högskolan i Halmstad,

Professor Sigmund Ongstad, Högskolan i Oslo,

Universitetslektor Eva Riesbeck, Malmö högskola